

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10

Katholieken in isolement

Het is enkele weken, misschien al maanden geleden, dat we in de Beurs een **Handelsblad** overgenomen, waarin een rede van het katholieke 2de kamerlid de Hr. Teurlings tijdens zijn Indie-tournee, zo werd geïnterpreteerd als of deze zich zou hebben uitgesproken tegen, wat van niet-katholieke zijde genoemd wordt onze „schotjesgeest”, de Beurs noemde het „hekjeszetterij”.

We hebben de verschillende redevoeringen, welke de Hr. Teurlings heeft gehouden, in de (Indische) Koerier op de voet gevolgd, maar een dergelijke uitspraak van den Hr. Teurlings niet kunnen vinden. En we kunnen ons ook moeilijk indenken, dat de Hr. Teurlings iets zou gezegd hebben in de geest van de bedoeling onzer tegenstanders.

In de „Tijd” wijde J. A. een beschouwing onder bovenstaande titel aan dit ook voor ons niet onbelangrijke onderwerp. Hij stelt zich de vraag, of hier inderdaad van „schotjesgeest” moet worden gesproken.

Er is nauwelijks één verwijt denkbaar, dat de katholieken van Nederland méér voor de voeten wordt geworpen dan dat, waarin niet-katholieken hun ergernis luchten over het feit, dat onzerzijds veelvuldig afzonderlijke verenigingen worden gevormd. Men verstaat dat de katholieken, die in een afzonderlijke katholieke organisatie groeppen, en die afzonderlijke katholieke onderwijs, zelfs men valt erover, dat de voetbalsport in katholiek verband beoefend wordt en dat katholieke zakenmensen zich afzonderlijk organiseren!

Voor degenen, die men een „schotjesgeest” of „hekjeszetterij” of bedient men zich van de smakeloze glossen op de katholieke geitenfokkers, door den (niet-katholieke) prof. dr. C. Gerretson eens een klasiek staal van bovenmoedelijke benepheid geheten.

In het algemeen gaat men daarbij uit van de misvatting, dat verenigingen, welke doel niet ligt op godsdienstig of staatkundig terrein en welke actie niet rechtstreeks het gebied der levensbeschouwingen raakt en die in het algemeen het lidmaatschap openstellen voor allen, die met het doel sympathiseren, neutraal worden genoemd. Het woord heeft een bepaalde klank gekregen (zals dat der journalistiek en van het toon), waarbij, ook al wordt dat ontkend, veelvuldig kleur móet worden bekend en die zich in wezen op vrijzinnig standpunt instellen. Het vertolkt in feite een bepaalde levensbeschouwing. Een typisch voorbeeld van deze begripwijziging leverde wel de man, die, zich onlangs bij schrijver dezes beklagend over het feit, dat een (vrijzinnig) gemeente-arts een armalstigen katholieken zwakzinnige naar een rijksinstelling in stede van naar een katholieke gesticht verwees, daarbij

de opmerking maakte, dat de neutrale dokter aan eerstbedoelde instelling naar een **antwaken** gae, dat de betrokken arts, zo hij waarlijk neutraal was, den zwakzinnige juist naar katholieke instelling zou hebben gezonden, bleef dit wederwoord aanvankelijk onbegrepen!

In het algemeen is het geenszins ongewenst te achten, dat de katholieke tot een algemene vereniging of dergelijk organisme toetreedt. Ontelbare katholieken, priesters en leken, zijn lid van de onvolprezen A. N. W. B. en van andere verkeers-verenigingen, waartoe ook de verdienstelijke Stichting tot Bestrijding van Geluidshinder kan gerekend worden, terwijl bekende katholieke landgenoten in de besturen van de Vereniging voor Nationale Veiligheid, de verschillende Stichtingen tot behoud van Natuurmonumenten en de Vereniging voor de Effectenhandel zetelen. Men zou dus zeer verkeerd handelen door als algemene regel te stellen, dat het lidmaatschap van niet-katholieke verenigingen voor katholieken ongeoorloofd is. Een verbod kan uiteraard slechts gelden voor bepaalde categorieën van organisaties en verenigingen; het zou onmogelijk een algemeen karakter kunnen hebben.

In een recente beschouwing over het studentenleven werd (treffend juist!) verklaard, dat wij, katholieken, somwijlen **in de afzonderlijke verenigingen**, wat men de **afzonderlijke verenigingen**, kunnen bloeien en van waaruit de doch door het maatschappelijk leven zonder gevaren kan geschieden. Intussen kunnen andere overwegingen de keuze van het isolement (mede) bepalen. Zo op staatkundig oftewel politiek gebied.

Een krachtig argument voor de instandhouding naar katholieke staatspartij is wel gelegen in de droevige ervaring, dat zonder macht in deze wereld veelvuldig geen recht is te verwerven en b.v. achterstelling, soms ook vervolging, plaats vindt.

Wanneer nu moet het lidmaatschap van niet-katholieke verenigingen ongewenst dan wel verboden of ongeoorloofd worden geheten?

Verboden dan is den katholieke het lidmaatschap van socialistische en communistische verenigingen en overigens van alle verenigingen, welke doel middellijk of onmiddellijk met de goede zeden, de openbare orde of enig geloofspunt strijdig is. Verboden is uiteraard ook het lidmaatschap van organismen, welke het christendom in het algemeen of het katholicisme in het bijzonder, wellicht onder het masker der philanthropie of in enige andere schone vermomming, pogen te bestrijden of te ondermijnen.

Ongeoorloofd is voor den katholieke het lidmaatschap van verenigingen, welke, hoezeer zich wellicht in het mom der neutraliteit verontend, een liberaal of vrijzinnig of in elk geval onrechtzinnig karakter hebben. Het ongeoorloofd terrein is tamelijk uitgestrekt. Men denke

niet slechts aan het sociaal-economisch en het politiek gebied, doch o.m. ook aan dat van het onderwijs en de opvoeding, de pers en, in mindere mate, de ziekenverpleging. Op elk dezer gebieden bestaan verenigingen of andere organismen, welke, in schijn slechts, neutraal heten.

Voorts is het lidmaatschap van zodanige verenigingen, welke in zich zelve weliswaar geen liberale of onrechtzinnige karaktertrekken vertonen, doch gevaren van godsdienstig-zedelijke aard medeslepen, ontleend aan de individuen, die zulk een vereniging vormen, of aan de uitwendige omstandigheden, waaronder het verenigingsleven wordt beoefend. Hier is vooral te denken aan sportclubs en aan verenigingen van gezelschappelijke aard.

In sportclubs, welke leden hoofdzakelijk of uitsluitend in de kringen van jeugdige personen te vinden zijn, schuilten gevaren van allerlei aard. Zo in betrekking tot de behoorlijke vervulling der Zondagsplichten en de mogelijkheid van gemengde huwelijken, bij welk laatste euvel niet uitsluitend aan z.g. neutrale sportclubs met mannelijke zowel als vrouwelijke leden behoefte te worden gedacht. De veelvuldig intieme omgang tussen de clubleden onderling, bevordert door feestavonden met danspartijen en door gemeenschappelijke uittochten ter verdediging van de „kleuren” der vereniging, biedt ten dien opzichte immers al 'n genoegzaam risico! Dat het Hoogwaardig Episcopaat enige jaren geleden in een gemeenschappelijk herderlijk schrijven op zeer bepalende wijze stelling nam voor de sportbeoefening in katholiek verband, behoeft dan ook niet de geringste verwondering te wekken.

Onder de gezelschappelijke clubs zijn ook soorten, waaraan praktisch gesproken alle gevaren vreemd zijn en die we dan ook beter als algemene verenigingen, zulks ter onderscheiding van neutrale, kunnen aanduiden. Hiertoe rekenen we de verenigingen, welke de beoefening van een bepaald spel (schaakspel, damspel, bridge) ten doel hebben. Hier geeft het clubleven op zichzelf geen aanleiding tot een meer intieme (overigens natuurlijk nog niet afkeurenswaardige) omgang tussen de verschillende leden, terwijl die clubs, in tegenstelling tot de sportclubs, hoofdzakelijk slechts aantrekkingskracht op de geleerden der (levensrijpe) volwassenen uitoefenen. Zij geven dan ook een geheel ander beeld dan de sportclubs en de in eerste termijn genoemde gezelschappelijke verenigingen en clubs, welke eerder de naam gezelligheidsclubs zouden verdienen.

Al kan tegen het oprichten van een katholieke schaa- of soortgelijke club o.i. geen enkel steekhoudend bezwaar worden aangevoerd, toch ontkomt deze soort van katholieke clubs niet ten volle aan ernstige bedenkingen. Vrijwel doelloze afzondering van het katholieke volksdeel rent of verlamt het saamhorigheidsgevoel bij ons volk, geeft, vooral in het huidige tijdsgewricht, ergernis aan onze andersdenkende landgenoten, waardoor hun respect voor de Kerk en het katholicisme vermindert of bestaande onverschilligheid en afkeer groeien, voedt zeker binnenkerkelijk antilicalisme en belemmert het ontstaan van goede verhoudingen tussen (levensrijpe) katholieken en andersgezinden, waardoor een allergewichtigste factor zowel voor de beoordeling als nopens 't welzijn der uitingen van katholieke leven wordt uitgescheid.

Geoorloofd is den Katholieke in het algemeen zeker tot het lidmaatschap van algemene verenigingen, welke slechts openstaan voor de dragers van een bepaald ambt of de beoefenaren van enig vrij beroep. Goede voorbeelden uit deze rubriek leveren het Kon. Instituut van Ingenieurs, de Broederschap der Notarissen in Nederland en het Ned. Instituut van Accountants. Deze verenigingen, welke zich niet op sociaal-economisch terrein bewegen en waartoe nagenoeg alle betrokken Nederlandse functionarissen zijn toetgetreden, hebben louter ten doel: de waardige uitoefening van het ambt of beroep; de opvoering van het wetenschappelijk peil der leden en het dienen van de vakbelangen.

Gewenst is voor den Katholieke de toetreding tot het lidmaatschap van zodanige algemene verenigingen, welke doelwit het Nederlandse volk eendrachtig behoort na te streven. De bevordering van de eerbied voor het gezag en van de liefde voor het Koninklijk Huis, met behoud van het natuurschoon en de verbetering en de beleving van het verkeer zijn zeker aangelegenheden, welke algemeen verdeeldheid gedogen of behoeven.

Richtlijnen voor dit alles biedt het Mandement van de 1ste Febr. 1933, dat gericht is tegen de gevaren van liberalisme en communisme. De schadelijkheid van het lidmaatschap van „zogenoemd neutrale, maar in wezen liberale of vrij-

zinnige verenigingen” wordt in dit document o.m. verklaard uit de bedenkelijke invloed voor geloof en zeden en op het godsdienstige leven, welke de actie der verenigingen en het geschreven en gesproken woord van haar leiders op de denk- en handelwijze van den Katholieke uitoefenen, waaruit bezwaarlijk een veroordeling van alle niet-specifiek-Katholieke verenigingen, welke op zich zelve een absurditeit zou zijn, gedistilleerd kan worden! Ook bij de verdere ontwikkeling van het onderwerp gewaagt het mandement telkens van „in schijn neutrale, maar in wezen liberale of vrijzinnige en in elk geval onrechtzinnige verenigingen”.

Intussen kan niet worden ontkend, dat in de praktijk op sommige onderdelen van het mandement verschil van interpretatie mogelijk is gebleken. Wellicht spruit dit hieruit voort, dat sommigen behoefte schijnen te gevoelen om verbodsbepalingen te fabriceren, welke nimmer door het bevoegd gezag zijn uitgegevaardigd! Men houde echter rekening met de psyche van den gemiddelden Nederlander, die een zekere afkeer heeft van dwang en somwijlen in staat is een verbod te overtreden, juist omdat het bestaat!

Resumerende mogen wij de volgende conclusies trekken: I. Gewenst en onder bepaalde omstandigheden noodzakelijk is voor den Katholieke de toetreding tot Katholieke verenigingen, welke voor den betrokkene aangewezen of passend zijn, hetgeen vooral geldt op godsdienstig, politiek en sociaal terrein.

II. Gewenst is voor hem ook het lidmaatschap van algemene verenigingen, welke doelwit slechts in eendrachtige samenwerking van het gehele Nederlandse volk bereikbaar is.

III. Geoorloofd is meestentijds de toetreding tot algemene verenigingen, niet vallend onder IV, V en VI.

IV. Verboden is den Katholieke het lidmaatschap van socialistische en communistische verenigingen, alsmede van alle overige verenigingen, welke een door de (Katholieke) moraal of de H. Kerk veroordeeld doelwit najagen, terwijl voor bepaalde gevallen of bijzondere personen afzonderlijke verbodsbepalingen zijn afgekondigd.

V. Ongeoorloofd is hem de toetreding tot (zogenoemd neutrale, maar: in wezen) liberale of vrijzinnige of in elk geval onrechtzinnige verenigingen.

VI. Ongeenst en in bepaalde gevallen zelfs ongeoorloofd is voor den Katholieke het lidmaatschap van verenigin-

gen, welke in zich zelve geen vrijzinnig of onrechtzinnig karakter vertonen, doch gevaren van godsdienst-zedelijke aard medebrengen, verband houdend met de uitwendige omstandigheden, waaronder het verenigingsleven wordt beoefend of met de individuen, die de vereniging vormen.

Moge deze beschouwing bijdragen tot de voor vele hoog nodige verheldering van inzicht op het beschreven gebied, alsook tot uitbanning van de schotjesgeest, waar die mocht bestaan en (vooral) tot verbanning van dit zo vaak misbruikte woord uit het dagelijks vocabularium onzer andersdenkende landgenoten!

„Uitermate“
„economisch, cultureel
en charitatief“.

Met wel heel grote verbazing, om niet te zeggen verontwaardiging, heeft het Curaçaose volk, ook niet-katholieken, kennis genomen van de epitheta ornantia, die de minderheid zichzelf op de borst hebben durven spelen.

N.I. van te zijn 't Curaçaose volksdeel dat een „uitermate belangrijke plaats in onze samenleving inneemt op economisch, cultureel en charitatief terrein”.

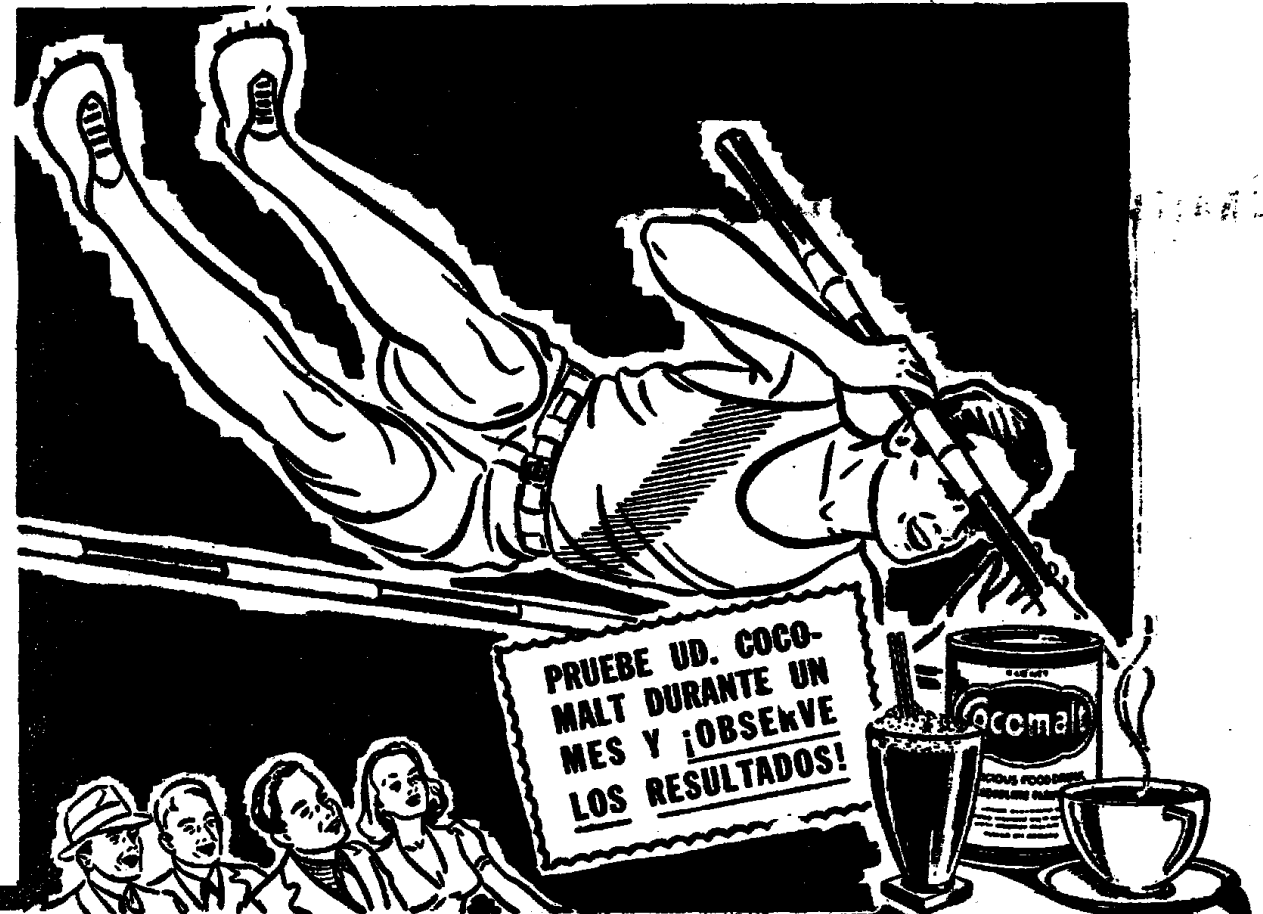
En als onze lezers nog eens even in de stukken het antwoord daarop van de katholieke leden willen nalezen, dan zullen ze zien hoe dit antwoord alleen, cultureel heel wat hoger staat als bovenstaande uitlegging.

Ook hier op Curaçao, al staat hier een sterke passaat, riect eigen roem altijd nog wel een beetje en vooral wanneer zo'n uitspraak het noodzakelijk maakt, dat men moet gaan roeren in het verleden.

En voor deze minder aangename taak staan wij, om uit deze put enkele balletjes weer op te vissen. Maar we moeten het wel doen om niet de indruk te wekken, evenals de speakers van onze minderheden, er maar op los te praten.

We zullen ons zoveel mogelijk beperken; op de eerste plaats tot de geschiedenis van de Koloniale Raad, waar de genoemde minderheid, steeds de lakens heeft uitgedaald; en vervolgens slechts tot één feit op elk der roemruchte drie gebieden.

We stellen de vraag, welk voordeel heeft Curaçao gehad van deze economie?

El Cocomalt legítimo es alimento de campeones

Así como los campeones prefieren Cocomalt legítimo—los médicos lo usan y recomiendan—Ud. también hallará una fuente de salud y vitalidad en este científico concentrado alimenticio. Elaborado por un proceso secreto y exclusivo, un vaso de Cocomalt produce más calorías que un buen bifez o que dos huevos. Además, el Cocomalt legítimo

contiene no menos de 134 unidades de vitamina D por cucharada. Cocomalt es fácil de digerir... y ayuda a la asimilación de otros alimentos.

Puro, de sabor delicioso, Cocomalt es mejor y más económico. Pero enija Ud. siempre Cocomalt legítimo. Míjese Ud. en la marca y en el contenido de VITAMINA D indicado en el envase.

Cocomalt

HELADO O CALIENTE—ES DELICIOSO

We willen als antwoord hierop, alleen maar memoreren de beruchte Raadslistorie, waarin Gouverneur van Slobbe met het voorstel kwam tot verhoging van de accijns en den annex van dien!

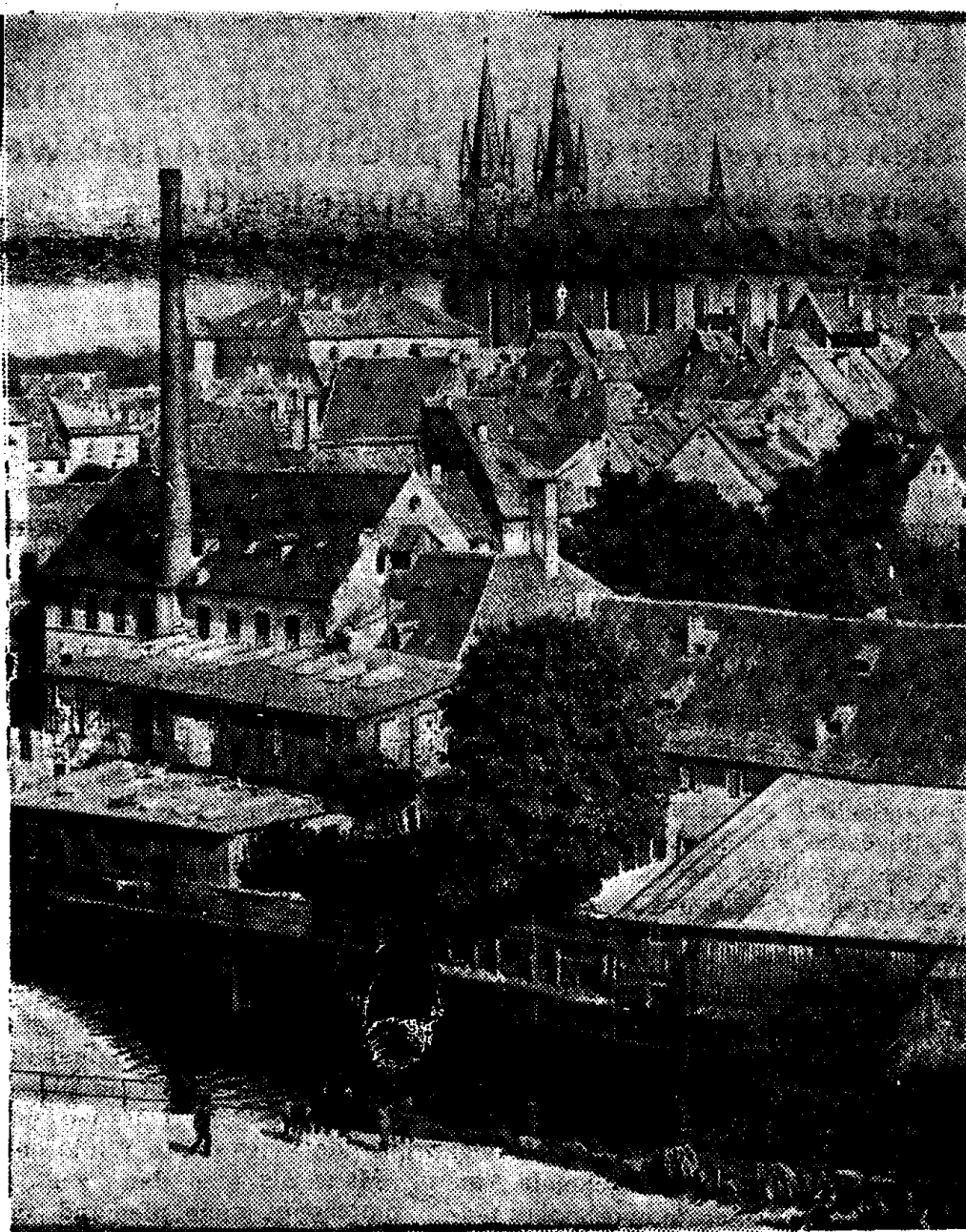
Op cultureel gebied, noemen we alleen de voortdurende tegenwerking door de minderheden van het katholieke volks-onderwijs!

Op charitatief gebied moeten we wat langer worden, omdat we hier aan het woord gelaten hebben de niet-katholieke correspondent H.H. van de Nieuwe Rotterdammer, die wel helemaal niet van pro-katholieke tendenzen beschuldigd zal kunnen worden. Deze nu schreef in het Bijblad van het Ochtendblad van Vrijdag 20 Mei 1921.

Nu zijn er op Curaçao vele arm-lastige zieken en deze patiënten worden op kosten van het Gouvernement in het St. Elisabethsgasthuis verpleegd. Men betaalde aan deze inrichting een vergoeding van 35 cts per dag per persoon en niet verder aan de leiders van het ziekenhuis over; hoe de patiënten weer moesten worden opgekleeft. Daar echter reeds in 1955 door iedereen die er slaven op na hield, 40 cts per dag werd betaald voor een kleine klant, kwam men er in 1917 heel dadelijk achter, dat 35 cts wel een beetje laag was. (Beze toegen beweren zelfs, dat het moederland zich diep schaamde, toen hem het bedrag van deze vergoeding ter ore kwam.) Van 35 cts. kwam toen een verhoging tot 50 cts., welk bedrag gehandhaafd bleef tot October 1919, op welke datum het gouvernement zich weer geschaamd moet hebben; althans verhebbende men het subsidie en werd / 1.— per dag uitgekeerd. Toen echter in Mei 1920 de vroe-de vaderen van de Koloniale Raad hun wijze hoofden weer eens bij mekaar staken en „besluitting” op de agenda stond, moest het St. Elisabeths gasthuis er maar voor bloeden en werd de ondersteuning van de arme zieken teruggebracht tot 75 cts. per dag.

In deze handelswijze op zich zelf al weinig sympathiek te noemen, men begint te twijfelen aan de menslievendheid en goede bedoelingen van onze eerbare Raad, wanneer men de argumenten vernemen, waarop deze verhoging gebaseerd werd.

Ziehier.

DE VEELBESPROKEN STAD EGER. Een gezicht op de stad Eger, welke een van de meest besproken steden is in het Sudeten conflict.

„Een gevangen kost aan het Gouvernement voor voeding, kleding en higing (oppassing en onderhoud der gebouwen niet meegeerekend) 42 cts. Dus het St. Elisabethsgasthuis krijgt bij vergoeding van 75 cts 33 cts te veel” ???

Maar neen, deze enormiteit vond zelfs het achtbaar college een beetje te bar. Dies bracht met een andere vergoeding naar voren.

„Wanneer men er op Curaçao een dienstbode op na houdt, kost die persoon 60 cts per dag, indien men haar de gewone volkswinst (maismeel) verstrekt. Dus houdt het St. Elisabethsgasthuis 15 cts per persoon voor zijn eigen portemonnaie over.”

Bravo, dat was een redenering!

We slaan nu enkele regels over en de correspondent vervolgt dan verder:

Toen de nieuwe Gouverneur op Curaçao en ook een bezoek bracht aan het ziekenhuis, kreeg hij te horen, dat er voor de Zusters geen verlosafregeling bestond.

Daar nu vele Zusters uitsluitend gooiën.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT

De herademing die in de wereld ontstond na de overeenkomst van München, is niet van heel lange duur geweest. En meer en meer komt men tot de overtuiging, dat Chamberlain zich door Hitler heeft laten intimideren; feitelijk alles heeft toegegeven en daardoor aan Hitler weer een versterking heeft gegeven van zijn positie, welke op den duur toch nog noodlottig worden zal voor Europa en te noodlottiger, naarmate men langer wacht met aan het steeds heftiger opdringen van de dictatoren een einde te maken.

De Engelsman Churchill heeft in deze geest een oproep gericht aan de Verenigde Staten.

Want de opmars van Hitler wordt dreigend voor Centraal Europa.

Tsjecho Slowakije, dat zo, tegen alle verdragen in door Engeland en Frankrijk verlaten werd, heeft zich nu maar op genade of ongenade aan Duitsland overgeleverd. En Hitler gaat nu al eisen stellen van uitlevering van alle Sudeten Duitsers en alle Duitse parlementsleden, die geen Nazi zijn! We gaan in Europa terug naar tijden, zoals we die onder het eerste barbaardom niet hebben gekend.

Maar ook nog verder naar Joego Slavië en Bulgarije en Roumanie en Turkije strekt de Duitse invloed zich al uit en alles wordt met de geest van Nazidom en Rassenhaat beziel.

In het rode Tsjecho Slowakije, dat een broeinest was van communisme, is de communistische partij al verspreiden en ook de socialistische partij. Deze van soepelheid en zwakte, die levensbeschouwingen schijnt men nog gemakkelijker te kunnen marchanderen, als met de gekleurde lapjes, welke er het symbool van zijn.

En we geloven nog wel dat een der grootste tegenstanders van deze Nazi penetratie, Duitslands vriend Mussolini is. Want op slot van rekening is het niets anders als puur egoïsme, wat beide staatslieden bezielt en Mussolini is niet zo dom om niet te zien, dat Duitslands invloed in de Balken groeiende is ten koste van de Italiaanse en dat Hitler juist van deze Italiaanse vriendschap gebruik of liever misbruik maakt voor zijn Balkanpenetratie.

Heel Europa voelt dat er een groot conflict niet lang meer op zich zal laten wachten en bereidt zich er op voor in geweldige wapeningen voor afweer van vliegmaatschappijen, in geweldige vloottuitbreidingen, in geweldige fortificaties.

En wat betekent dan intussen het bericht dat Duitsland met Engeland wil onderhandelen in beperking van wapenening in het tot stand komen van een Engels-Duits luchtpact, over de teruggave van koloniën en een herziening van het Duits-Engels vlootpact?

Denkt Hitler ook nu weer Chamberlain om de tuin te kunnen leiden, gelijk dit geschied is met het verdrag van München?

In zover heeft Hitler wel deze zaak bij het juiste eind, dat deze twee machten de beslissende zijn in Europa. Want men spreekt wel van 4 machten, maar in politiek is Frankrijk niet veel meer als een vaas van Engeland en ook Mussolini blijkt in de laatste maanden praktisch geheel onder Duitse plak te zitten; getuige zijn houding in het rassenisme en in het bijzonder tegenover de Joden.

We hebben hier onlangs al gewezen op het failliet van de Volkenbond in deze laatste maanden. We willen daar nu weer de aandacht op vestigen in verband met de rede van de Nederlandse Minister van Buitenlandse Zaken te Genève, welke we deze dagen in de Nederlandse pers te lezen krijgen en welke rede naast de bittere klacht van een klein land, een fat verrijkt in de wereldheersers van deze tijd. De grote wereldpers, die is die dagen wel andere zorgen aan haar hoofd had, dan zich druk te maken over het failliet van het recht in de internationale samenleving, heeft aan deze rede weinig aandacht geschonken. Maar juist deze negatieve typeert nog meer dan de inhoud van deze rede zelf, de verworpen desdient van onze moderne beschafte samenleving.

De rede door onzen minister, mede namens een aantal andere kleine staten gehouden, bevatte de opzegging van onze medewerking aan een der belangrijkste onderdelen van het pact van de Volkenbond. Omdat de gevallen, waarin grote mogendheden de laatste jaren hun

in dienst zijn van de armlastige patiënten, welke door het Gouvernement (in naam ten minste) worden onderhouden, meende hij op de begroting een post te moeten zetten voor het naar Nederland zenden van jaarlijks twee Zusters... Evenwel is deze post door de Kol. Raad geschrapt, omdat... er bezuinigd moest worden, heette het; na alles wat er in de Raad gezegd, geïnnuëerd en besloten is, valt het echter dadelijk op, dat hier wel degelijk een verregaande, meedogenloze partijhaat in het spel is.

Tot zover deze correspondent, die aan het slot ook nog even wat zegt over „partijstrijd”, waarvan de minderheden deze dagen hebben durven beweren, dat „zoals algemeen bekend zij een grote afkeer daarvan hebben”.

Nogmaals, we vinden het niet prettig, dat we dit hebben moeten memoreren. Maar de uitlatingen der tegenpartij hebben ons genoodzaakt. We hopen dat ze geleerd hebben, dat wie in een glazen huisje zit, niet met stenen moet gaan goeden.

9

dien geen wereldlijke macht nastreven, het meest onpartijdig was, van het internationale vredeswerk werd uitgeschakeld. Zo zijn er van de stichting af, bij-overwegingen in het spel geweest, die met een herstel der internationale rechtsorde niets gemeen hadden, maar die op de ontwikkeling van het instituut van overwegende invloed waren. Paus Benedictus heeft indertijd in zijn Vredesencycliek, met een bijna profetische zienswijze, gewaarschuwd voor de mislukking van de Bond, wanneer hij te veel wilde steunen op de bajonetten en geen vertrouwen had in het recht. Hij waarschuwde toen reeds tegen het streven, dat de Bond machtsmiddelen beraamde om Duitsland er onder te houden, omdat hierdoor het gevaar geschapen werd, dat naast de Bond een nieuwe macht, zich zou gaan vestigen, die zou trachten de machtsmiddelen van de Bond te overtreffen.

Wij, kleine naties, zo eindigde de minister, zijn weer op ons zelf aangewezen. Wij kunnen niet langer vertrouwen stellen in een instituut als de Volkenbond, wij moeten weer teruggaan tot het beginsel van de volstrekte neutraliteit tegenover allen, een neutraliteit, welke wij zelf zoveel mogelijk zullen moeten doen eerbiedigen, door ons zo sterk mogelijk te wapenen. Wij weten dat dit een stap terug is, een terugkeer tot verouderde paden, welke wij gemeend hadden voor goed te kunnen verlaten. En wij weten ook, dat deze nieuwe toestand grote gevaren inhoudt voor kleine landen om machteloos door het oorlogsgeweld vertreden te worden. Maar de internationale toestand, zoals die op het ogenblik is, laat ons geen andere keuze toe.

Scherper dan in deze woorden kon het failliet van het internationale recht moeilijk getekend worden. Het Volkenbond was niet meer dan een leeg schelp, een leeg gewand, dat de kleinen en zwakkeren, is de motor van de oorlog geworden, niet het minst voor de kleine en zwakke naties.

En meer bittere ontgoocheling en schamel desillusie van het vredeswerk van wijlen president Wilson is moeilijk denkbaar en voor tienduizenden moet dit betoog van onzen Nederlandsen minister het geloof in het volkerenrecht wel een zeer diepe schok hebben gegeven.

Jarenlang zijn we op weg geweest naar een betere wereldorde. Toen in 1918 na vier jaren van een vreselijke wereldoorlog, waarin de kostbaarste kunstschaten waren vernield, een wereldweldvaart was vernietigd en miljoenen jonge menslevens waren gedood of wat nog erger is, voor hun leven waren vernietigd, toen steeg uit de mensheid die kreet op van „Nooit weer oorlog”. Het was in deze anti-oorlogstemming, gekweekt in vier jaar van onmenselijk leed en lijden, dat de gedachte van een internationale samenwerking door de stichting van een Volkenbond gestalte en inhoud kreeg.

En nu deze dagen voor de radio konden we het weer horen, hoe juist het volk, dat het meest geleden en het meest verloren had in de wereldoorlog opnieuw als een bezeten beest te keer ging onder een rede van een zijner staatslieden, waarin een nieuwe wereldoorlog desnoods als een noodzaak werd aanvaard om de nationale doelstellingen te verwezenlijken.

Is het niet om elk geloof in de mensheid te verliezen?

Twintig jaar heeft de mensheid nu gebouwd aan de nieuwe internationale rechtsorde. Schorvoetend en aarzeliend ging het weliswaar, maar wij meenden, dat de gedachte der noodzakelijke internationale samenwerking toch langzaam rijpte.

De Volkenbond vierde nu en dan triomfen. Het individualisme en de anarchie in de samenleving der volkeren verloren zichtbaar terrein. Men hoorde de internationale vredesgedachte groeien. Het zou misschien lange jaren duren, maar de internationale rechtsorde was op komst en niets zou haar tegenhouden. Dat alles is nu ogenschijnlijk in duigen gevallen. En wel voornamelijk door het optreden der totalitaire staten, al mag daarbij zeker niet over het hoofd gezien worden, dat van de eerste dag af aan het Volkenbondswerk zeer grote fouten hebben gekleefd en Genève meer leek op een instituut der overwinnende mogendheden, dan op een Bond voor de handhaving van de internationale rechtsorde.

Het zou inderdaad niet veel moeite kosten het Volkenbondswerk met verwijten en critiek te overstellen.

De geest was van de aanvang niet alleen zeer sterk pro-geallieerd, maar ook anti-clericaal. Zo is van den beginne af al het mogelijke gedaan, dat een geestelijke wereldmacht als de Paus, de enige werkelijke universele macht, die boven-

Uitstekend voor zwakke nieren en blaas.

HOUDT OP MET 'S NACHTS WAKKER TE WORDEN.

Voelt en Toont U jonger.

Houdt Uw nieren vrij van vuil, vergif en zuren en brengt activiteit in Uw nieren en blaas en U zult gezonder, gelukkiger langer leven.

De zekerste en veiligste manier om te slagen is een doosje capsules Haarlemmer Olie kopen van het merk MEDALLA DE ORO (Gold Medal) voor f 0.75 bij de Apotheek en ze gebruiken als aangegeven. De resultaten zullen u spoedig verrassen.

De verschijnselen van nier-onaangeenhamheden zijn: 's nachts wakker rugpijn transpireren in de handen, kramp aan de voeten en ooggijn. Indien U een goed resultaat wenst, koopt MEDALLA DE ORO, de echte 't grootse diuretische, de ingrediënten komen direct vanuit Haarlem, Holland.

Reinigt Uw nieren nu en dan eens goed.

9

dien geen wereldlijke macht nastreven, het meest onpartijdig was, van het internationale vredeswerk werd uitgeschakeld. Zo zijn er van de stichting af, bij-overwegingen in het spel geweest, die met een herstel der internationale rechtsorde niets gemeen hadden, maar die op de ontwikkeling van het instituut van overwegende invloed waren. Paus Benedictus heeft indertijd in zijn Vredesencycliek, met een bijna profetische zienswijze, gewaarschuwd voor de mislukking van de Bond, wanneer hij te veel wilde steunen op de bajonetten en geen vertrouwen had in het recht. Hij waarschuwde toen reeds tegen het streven, dat de Bond machtsmiddelen beraamde om Duitsland er onder te houden, omdat hierdoor het gevaar geschapen werd, dat naast de Bond een nieuwe macht, zich zou gaan vestigen, die zou trachten de machtsmiddelen van de Bond te overtreffen.

Is het niet letterlijk uitgekomen, zoals Benedictus in zijn vredesencycliek het heeft voorspeld?

De werkelijke Volkenbondsgedachte, zij was in 1919 te weinig ontwikkeld en is daarna ook te weinig gecultiveerd om een vaste grond te geven aan het Volkenbondswerk.

Men kon natuurlijk niet de financiën, waarover men beschikte, wel een prachtig en kostbaar paleis te Genève bouwen, maar het duurzaam bewoonbaar maken, daar was iets anders voor nodig dan geld.

Dat was geloof en vertrouwen in de zedelijke grootheid en de kracht van het recht en de waarheid en dat bezat de Volkenbond niet.

De Volkenbond in vergetelheid en bijna onopgemerkt nog weer eens bijeenkwam, het failliet van het internationale recht uitgesproken.

Laten we hopen, dat dit zo voor de mensheid beschamend vonnis niet onmiddellijk door een nog meer voor de mensheid beschamende nieuwe wereldoorlog zal worden geëxecuteerd.

UIT DE INTERNATIONALE PERS.

AANKLACHT DER BEIERSE BISCHOPPEN.

Sinds 1 Januari 1937 meer dan 1200 religieuzen verjaagd.

Onlangs is in de kerken van de kansel een verklaring voorgelezen van de Beierse bisschoppen inzake de afbraak van het katholieke onderwijs en de verwijdering der religieuze leerkrachten.

De bisschoppen wijzen er op dat sedert 1 Januari 1937 niet minder dan 1200 religieuze leerkrachten uit het onderwijs verjaagd zijn, op systematische wijze worden katholieke scholen ontkerend terwijl de kloosterscholen van hun leerlingen worden beroofd. Het concordat tussen het Vaticaan en de Duitse regering, wordt telkens weer met voeten getreden. Met een gebed tot God, dat Hij het Duitse Vaderland zal beschermen, besluiten de Beierse bisschoppen, hun schrijven, dat een nieuw krachtig protest tegen het anti-katholieke nationaal-socialisme is, dat voor de toekomst zijn heidense principes tracht te doorbrengen.

Wij laten hier de voornaamste passages uit het Herderlijk Schrijven volgen:

„Tot de bitterste beproevingen en vervolgingen, die de katholieke Kerk in Duitsland momenteel heeft te verduren, behoort ongetwijfeld de verdrijving der religieuze leerkrachten uit het onderwijs en de opvoeding. Met een schrikbarende snelheid schrijdt de afbraak van het katholieke onderwijs van maand tot maand voort en deze afbraak heeft bereids, dermate ontstellende afmetingen aangenomen, dat de volledige vernietiging van alle kloosterscholen en onderwijscongregaties niet lang meer op zich zal laten wachten.

Wij, bisschoppen, voelen ons daarom in geweten tegenover onze diocesaanen verplicht, nog eenmaal onze stem te verheffen, om in naam van de rechtvaardigheid en van de religieuze vrede op het laatste ogenblik nog het halt toe te roepen aan een ontwikkeling, welke doel geen ander is dan de verdringing der Kerk en van het Christendom uit de opvoeding van onze Duitse jeugd. Vooral willen wij u, geliefde diocesaanen, inlichten over de smartelijke gebeurtenissen der laatste maanden.

In 126 gemeenten van de Beierse re-

geringsdistricten is wederom, van 16 Augustus en 1 September af, aan de religieuze congregaties het onderdicht aan de lagere scholen ontnomen. Dientengevolge zijn 367 vrouwelijke religieuze leerkrachten werkloos geworden.

Verjaagd en verdreven....

Op de vraag, waarom deze onderwijzeressen een zo bitter lot treft, weet niemand het antwoord. Slechts één ding wordt hun ten laste gelegd, namelijk dat zij het religieuze kleed dragen en zich krachtens een heilige gelofte in dienst van God en in het bijzonder van de opvoeding der jeugd hebben gesteld.

Meer dan 1200 religieuze leerkrachten zijn op deze wijze in een periode van anderhalf jaar, sedert 1 Januari 1937, uit het onderwijs aan de openbare lagere scholen verjaagd. Daarbij komt nog het van maand tot maand groeiend aantal der kloosterlingen, die worden verdreven uit de bewaarscholen en kinderspeeltuinen. Daarbij komen bovendien nog de kloosterzusters, die de jonge meisjes op vakscholen, nazischolen en huishoudcursussen praktisch voorbereiden voor hun latere taak als huisvrouw en moeder. Hoe moet een dergelijk optreden in het teken der nieuwe volksverbondenheid worden verstaan en gerechtvaardigd.

Reeds lang voorbereid.

Reeds geruime tijd was deze sluiting voorbereid door maatregelen, die steeds grotere lasten legden op de kloosterscholen. In het voorjaar h.v. is het aan kinderen van ambtenaren en employés in overheidsdienst verboden, deze kloosterscholen te bezoeken. Ter motivering van deze maatregelen is de directies der kloosterscholen slechts meegedeeld, dat aan het langer geopend zijn van hun onderwijsinstellingen geen behoefte meer bestaat.

Aangezien intussen voor de 16.000 leerlingen, die deze scholen bezochten, vrijwel geen lokalen ter beschikking waren, heeft men de gemeenten verplicht, ten spoedigste nieuwe scholen op te richten en hen door een speciale wet gemachtigd zich in het bezit te stellen der kloosterscholen en lokalen, zo nodig door middel van geweld. Door deze maatregelen wordt het budget van de staat en van de gemeenten uiteraard jaarlijks met uitgaven van miljoenen belast.

Kort geleden is officieel verklaard, dat men noch tegen de persoonlijke achtenswaardigheid en beroepsbekwaamheid der ontslagen religieuze leerkrachten, noch tegen de werkzaamheid hunner scholen in het verleden iets kan inbrengen. Uit het huidige onderwijs worden zij hierom verdreven, wijl ze de wereldbeschouwelijke eisen van de huidige staat op het terrein der Duitse jeugtopvoeding krachtens hun kloostergelofte niet kunnen verwezenlijken.

Met een verwijzing naar de bepalingen van de jeugtwet en het volksoortwettelijk bidde U, o Heer, neem ons vaderland in Uw voortdurende bescherming en verlicht zijn Führer met het licht van Uw wijsheid” besluiten de Beierse bisschoppen hun verklaring.

SCHIMPEN EN LIEGEN.

Het „Schwarze Korps” tegen de Kerk. De H. Vader is van Joodse afkomst!

Na het Schwarze Korps, het hoofdorgaan van de S.S., heeft nu ook Des S.A. Mann een aanval gedaan op het herderlijk schrijven van Fulda. In een artikel onder de titel „Tegen het kanselgedonder” wordt eerst „de heilige man in Rome” beschimpd en de oude Hetzleugen duikt weer op, dat Achille Ratti van joodse afstamming is! Op welke solide studie deze constataatie berust, blijkt wel uit het feit, dat verteld wordt, dat de H. Vader „bisschop van Siëna” geweest is...

De bisschoppen, die het herderlijk schrijven van Fulda ondertekend hebben, worden „kanselonderraars” genoemd, „die met een politiek theaterblik Vaticaanse gerommel maken.” Na deze geestvolle en voor de nationaal-socialistische cultuur kenmerkende polemiek wordt eenvoudig ontkennd, dat de Kerk ergens „in Duitsland vervolgd wordt. Veel meer werd na dit herderlijk schrijven geconstateerd „dat de hoge vertegenwoordigers van de allerchristelijkste godsdienst gekant zijn tegen het nationaal-socialisme en daardoor tegen de 99 procent van de Duitse natie, die het nationaal-socialisme hebben goedgekeurd.”

„Het is een feit, dat er in Duitsland een „politiek katholicisme” is, „dat relaties met het bolsjewisme onderhoudt”. Het nationaal-socialisme is niet anti-christelijk.....

NEDERLAND.

HOE ER MET ONZE TAAL GESOLD WORDT.

En minister Slotemaker doet mee.

In Het Volk vestigt de heer Kleereker op de aandacht op, hoe tegenwoordig door de allereersten in de lande met de spelling onzer taal gesold wordt. Speciaal door hen, die behoren tot de palstaanders tegen de „Marchante taalverknoeierij”.

De heer Kleereker schrijft dan het volgende:

„U heeft ook op school geleerd, dat „ruisken” gespeld moet worden met s-c-h, maar „bruisen” met een enkele s.

Laat Marchant er naar wijzen en hij is een kind des doods.

Maar nu heb ik een feestartikel gezien ter ere van het regeringsjubileum en daarin werd „bruisend” geschreven

BEZINT EER GE BEGINT.

Begint dus niet met het kopen van inferieure banden.

Firestone biedt U
Eerste Kwaliteit Banden aan.
KOOP UW BANDEN BIJ

Firestone Service Store
ORANJESTRAAT 68. — TEL. 40.

Voor Uw kinderen

TODDY

3 MAAL PER DAG.

Bekendmaking.

Bij dezen wordt in opdracht van Z. E. den Gouverneur van Curaçao ter kennis van belanghebbenden gebracht, dat ingaande 1 januari a.s. op de Eilanden Curaçao en Aruba voldoende gelegenheid zal bestaan om het risico ex „ongevallenregeling 1936” bij toegelaten particuliere verzekeringsmaatschappijen onder te brengen. In verband hiermede worden de bij het Gouvernement van Curaçao gesloten verzekeringen ingaande 1 Januari a.s. opgezegd.

De verzekeringsmogelijkheid bij het Gouvernement van Curaçao blijft slechts bestaan voor die personen of ondernemingen, welke niet slagen in het sluiten van een verzekeringsovereenkomst bij verzekeringsmaatschappijen.

De Directeur van het Departement Accountantsdienst, Sociale en Economische Zaken,
L. F. JANSEN.

3-1

COMPANIA CUBANA DE FIANZAS
(Ongevalverzekering.)

Ondergeteekende, vertegenwoordigster van de Compañia Cubana de Fianzas, biedt hierbij hare diensten aan alle risico's voortvloeiende uit de Ongevalwet 1936 te verzekeren.

Alle polissen worden voor 100% gegarandeerd door de Phoenix Assurance Co., Ltd., London.

De diensten die wij het publiek aanbieden omvatten alle verplichtingen en werkgevers door de wet opgelegd.

Raadpleeg ons alvorens Uwe verzekering over 1939 af te sluiten.

S. E. L. MADURO & SONS
2-2 Agente.

met s-c-h alsof De Vries en Te Winkel geheel vergeefs gestreefd, ja geleefd hadden.

Een drukfout misschien, zult U zeggen. Maar niks, hoor! Vanwege de hoogte van den schrijver hier aan het woord, werd diens bijdrage in zijn eigen handschrift afgedrukt. Er helpt dus geen lievermoederen aan.

En wie was deze overweldigder der ons overgeleverde en dus rechtmatige spelling?

Het was ...minister Slotemaker de Bruine zelf.

Is dat kostelijk of niet?

En voorwaar, hij is de enige niet. Een paar dagen later kon men in een van onze grote bladen, dat van Marchant niets weten wil, boven een feestartikel lezen: „Vraagde in het bruisende Amsterdam”. Voluit, met de overbodige toevoegselen.

Maar biedt gij hun nu een spellingshervorming aan, waardoor zulke zinloze variaties en de zonden daartegen onmogelijk worden, let op, dan gaan zij op hun achterste poten staan. Handen af van de geheilige traditie.

Zij willen haar handhaven..... en dan fouten maken.”

Aldus de heer A.B.K.

Het geval — hoe merkwaardig overigens ook — staat niet op zich zelf.

Er zijn bladen, de heer Marchant wees ons in de „Zuid-Lamburger op de Maasbode, die met de Marchantse wijziging van het woordbeeld nog wel mee willen gaan, maar onverzettelijk vasthouden aan de verbuigingsuitgang „n”, maar waarvan geen nummer verschijnt of zij zondigen, tientallen malen tegen deze de Vries en Te Winkelse regelen.

Maar als men dan zegt, schaft die rompslomp waar niemand, ook gij zelf niet, u aan houdt, af, dan „komen zij hertig in het geweer.

Begrijp wie het begrijpen kan.

Die vermoeidheid verdwijnt met Sanatogen

De frisheid der jeugd te bewaren, dat kan met Sanatogen. Want Sanatogen maakt U weer kerngezond, het brengt nieuw frisch bloed in de aderen, het geeft leven en tinteling aan de oogen. Gebruik eens eenigen tijd Sanatogen — driemaal per dag een scheepje in een beetje water of melk — dan zult gij merken, hoe dat vermoeide gevoel van U afglijdt, hoe gij weer levendig en pittig wordt.

Dr. H. te V. schrijft:

„Bij mijn echtgenoot heb ik een gunstig resultaat verkregen met Sanatogen. Verzwakt als zij was na een langdurige ziekte, voelde zij zich spoedig vermoeid, lusteloos, had pijn in rug en maag, enz. Het gebruik van Sanatogen gedurende een viertal weken bracht hierin een zeer gunstige verandering.“

Duizende vrouwen gebruiken geregeld Sanatogen en behouden hun jeugdige vitaliteit. Begin er nog vandaag mee. Iedere Apotheek heeft het.

Sanatogen

CHINOL

DE DEGELIJKSTE LAKVERF VOOR BINNEN en BUITEN

Duurzaam
Kleurecht
Elastisch
Weerbestendig

Verf Van Vettewinkel

VERF VAN VETTERWINKEL EN ZONEN - AMSTERDAM

Aankomst en vertrek der schepen gedurende de maand October 1938.

19. Ned.	Atlas	Santo Domingo	Santo Domingo.
19. Ned.	Plato	Haiti	Haiti.
20. Fr.	Colombie	Pto. Colombia	Pto. Cabello.
20. Ned.	Simon Bolivar		
20. "	Flora	Pto. Cabello	Maracaibo.
21. "	Astrea	Maracaibo	Pto. Cabello.
21. "	Alkmaar	Cristobal	Liverpool.
22. Duitsch	Claus Horn	San Juan	Ciudad Trujillo.
22. Ned.	Breda	Amsterdam	Cristobal.

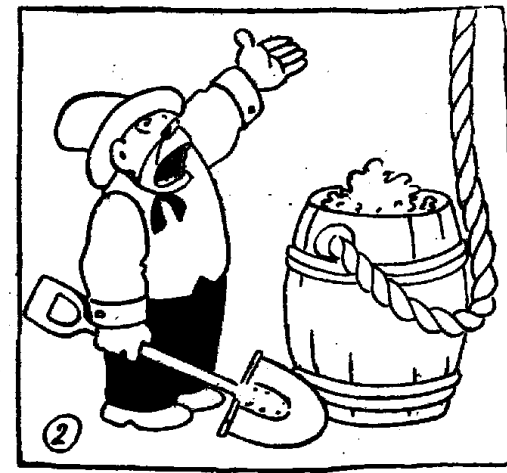
Eenige en Algemeene bekendmaking.

Wij maken onze stroomverbruikers er op attent, dat de stroomkwitanties over de maand **SEPTEMBER** zonder uitzondering voor of op **24 OCTOBER** betaald moeten worden.

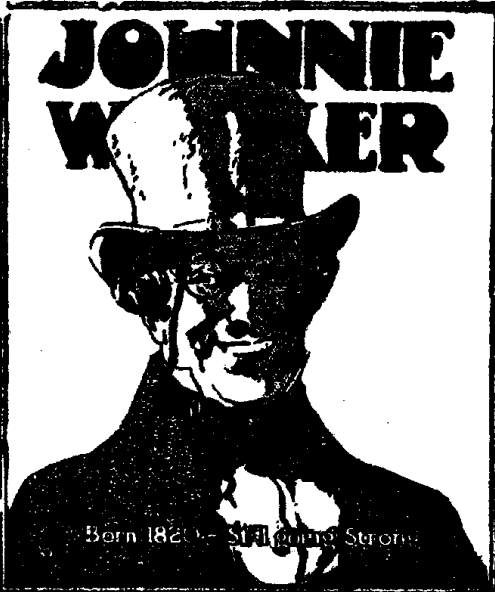
Alle na deze datum niet betaalde Kwitanties zullen door ons worden geïncasseerd, verhoogd met **EEN GULDEN** incassokosten.

Wij verzoeken onze verbruikers tijdig hun kwitanties te voldoen, ten einde ons niet te noodzaken tot afsluiting over te gaan.

ELECTRICITEITBEDRIJF.
CURACAO.

ADAMSON STEERT EEN HANDJE TOE.

JOHNNIE WALKER

Geen betere WHISKY te verkrijgen
MORRIS E. CURIEL & SONS
Agenten.

MYSTERIE OVER EGYPTE.

Het geheim van de grote pyramide.

Sinds eeuwen geldt Egypte als het land van de Pyramiden. Deze grootse en merkwaardige monumenten hebben alle

gierigheid geprikkeld. Allen, die eens aan de voet van deze ontzagwekkende bouwwerken gestaan hebben, zijn diep onder de indruk weer terug gegaan, mijnerend over de vraag, met welke bedoeling voorbij geslachten eenmaal moeizaam rotsblok op rotsblok stapelden en deze kolossale stenen monumenten oprichtten aan de rand van de onmetelijke woestijn.

De Egyptologen zijn ten aanzien van deze vraag reeds lang met zichzelf in het reine. Zij beweren en hebben steeds beweerd, dat de pyramiden slechts koningsgraven zijn, louter en alleen gebouwd om de in lijnwaad gewikkelde, gebalsemde uitgedroogde mummies te bewaren van een Egyptische Pharao. Volgens hen zouden deze geweldige bouwwerken alleen maar de stenen getuigen zijn van de grenzeloze hoogmoed der vroegere heersers.

Hun argumenten hebben zij voor het grijpen: verbergen niet alle pyramiden in zich een stelsel van gangen en grafkamers, en spreken de ontcijferde hiërogliefen-inscripties op hunne wanden niet de roemruchte daden der grote doden? En vooral: vond men in sommige dier grafmonumenten niet de sarcophagen, welke de mummies nog bevatten?

En toch heeft reeds van de oudste tijden af één dezer bouwwerken, en wel de Grote Pyramide van Cheops, speciaal de aandacht getrokken en is het, alsof generatie na generatie het vage gevoel gehad heeft, dat tenminste deze nog een ander, een geheimzinnig geheim verborgen hield. Telkens en telkens opnieuw heeft men zich de vraag gesteld: „Wat is toch de bedoeling van dit grootse bouwwerk, met welk doel werd het opgericht?“ En het antwoord van de archeologen negerend, of als niet afdoende afwijzend, bleef men zoeken naar de oplossing voor dit geheim, naar een meer bevredigend antwoord op de gestelde vraag.

Zij, die zich in het mysterie van de Pyramide verdiept hadden, weigerden in haar slechts een simpel koningsgraf te zien.

Zie hier, wat een hunner, de bekende Franse astronoom, Abbé Th. Moreux, in zijn werk „De Raadselen der Wetenschap“ naar aanleiding hiervan zegt:

„Zijn deze pyramiden opgericht met het uitsluitend doel als graf te dienen? Door zulke te beweren zouden onze tegenwoordige archeologen wel eens een even grove dwaling kunnen begaan als de geleerden, die over zestig eeuwen bij het doorzoeken van de puinhopen en de crypten van onze kathedraalen de graven van onze bisschoppen of onze koningen zouden ontdekken en uit deze belangwekkende vondsten tot de conclusie zouden komen, dat onze prachtige monumenten ter ere van hunne overblijfselen waren opgericht. In vele gevallen hebben de Egyptische pyramiden tot begraafplaats gediend, maar volgens onze me-

ning heeft bij hare oprichting een hoger idee voorgezet.“

Tot het begin van de 9de eeuw na Chr. tastte men ten aanzien van de Grote Pyramiden in de blinde. Bekleed met stenen van uiteenlopende kleur, zo handig gerangschikt, dat men zou gemeend hebben, te doen te hebben met één enkel blok, van de voet tot aan de top, verkeerde men omtrent haar inwendige in volkomen onkunde. Het waren de Arabieren, die de toegang forceerden tot het bouwwerk en de ingang ontdekten tot de gangen, die naar de inwendige vertrekken voeren. Het bleek toen, dat de grote pyramide volkomen alleen stond onder hare zusters. Het drietal kamers zowel als de gangen vertoonden geen spoor van enige versiering, geen enkele inscriptie, geen enkele aanwijzing, waaruit men zou kunnen concluderen, met welk doel de pyramide was opgericht.

In de kamer, die men de naam van Koningskamer had gegeven, vond men een sarcophaag — althans zo meende men — doch deze was ledig. Er was zelfs niet eens een deksel op. Het is dan ook geen doordicht, doch een prachtig gevormde stenen trog, — misschien symbool van Opstanding? De Grote Pyramide is dus geen grafmonument. Maar wat dan? Mysterie. Men stond voor een ontzaglijk probleem.

Intussen hebben velen reeds geprobeerd hierover hun licht te doen schijnen. Talrijke onderzoekingen, zoals die van Howard Vyse (1837), van prof. Piazzi Smith (1846), Flinders Petrie (1881), prof. Edgar (1909) en anderen hebben ongelooflijke feiten aan het licht gebracht betreffende haar constructie. Feiten, zo merkwaardig, zo ongelooflijk inderdaad, dat men aanvankelijk geneigd is hier een reeks van toevalligheden te veronderstellen, ware het niet, dat het tezamenkomen van zoveel toevalligheden nog moeilijker te aanvaarden is. Het is dus niet op gezag der traditie, doch op dat deze werkelijk verbijsterende feiten, dat men in deze pyramide een der grootste wereldwonderen heeft te zien.

Napoleon's expeditie naar Egypte leidde tot de eerste van deze verbijsterende ontdekkingen. De staf van geleerden, welke aan deze expeditie was toegevoegd, had onder meer zich tot taak gesteld de triangulatie van Egypte uit te voeren. Als basis hiervoor maakte hij gebruik van een meridiaan, gaande over de top van de Grote Pyramide, op welke meridiaan de geographische lengten van het gebied werden getrokken. Tot grote verbazing der landmeters bleek, dat deze meridiaan de Nijl-delta precies in twee gelijke delen verdeelde. De diagonalen van de pyramide toch, omstreng, genoegzaam verlengd, deze delta nauwkeurig.

Een toeval? Meer nog: deze meridiaan is ook in een ander opzicht uitzonderlijk nauwkeurig.

teland en het minste zee doorloopt. Daarnaast blijkt, uit berekening, dat zij de voor menschen bewoonbare wereld volkomen zuiver in twee gelijke delen verdeelt. Waren de bouwers dezer pyramide werkelijk zulke eminente geographen, of is het weer het blinde toeval?

De strenge wetenschapsman zal waarschijnlijk weigeren op deze gegevens een conclusie te baseren. Maar er is meer.

De geographische breedte van de top der pyramide is, op een kleine afwijking na, 30 graden. Is deze afwijking een fout? Deze mening komt in een eigenaardig daglicht te staan, wanneer men moet toegeven, dat deze „fout“ zodanig is, dat een waarnemer aan de voet van het monument, tengevolge van de atmosferische breking der lichtstralen, de hemelpool juist op een hoogte van precies 30 graden boven de horizon ziet. Wordt deze afwijking dus opzettelijk gekozen?

De oude snuffelaar Herodotus wist ook over de Grote Pyramide een merkwaardigheid mede te delen. Egyptische priesters hadden hem verteld, dat de verhouding tussen de hoogte en de basis der zijvlakken zodanig gekozen was, dat het op de verticale hoogte geconstrueerde vierkant zeer nauwkeurig gelijk was aan elk der driehoekige zijvlakken. Moderne opmetingen hebben aangetoond, dat dit inderdaad het geval was.

Doch de Grote Pyramide bergt nog meer mathematische wonderen in zich. De omtrek van haar grondvlak, gedeeld door dubbele hoogte, geeft tot uitkomst 3,1416.

Dit getal herkennen wij als het beroemde getal pi, dat de verhouding tussen de omtrek van een cirkel en zijn middellijn aangeeft. Was deze verhouding aan de bouwmeesters dan bekend? Nieuw raadsel! Geen enkel ander feit wijst er op, dat de oude Egyptenaren met deze verhouding bekend waren, tenzij in een zeer grote benadering.

Een van de primaire maten voor de pyramide getrokken is de Egyptische el van 0,635521 meter. Hoe kwamen de Egyptenaren aan deze eenheid? Men weet die het weet.

Doch wel weet men, dat in de laatste tijd de astronoom Clarke uit recente metingen de straal van de aarde bij de pool berekend heeft en dat hij voor deze aardstraal vond 6356521 meter! Was dan de Egyptische el uit de afmetingen van onze aardbol afgeleid, hadden de oude Egyptenaren dan het tiennuilmioenste deel dezer straal als hun lengte-eenheid aangenomen? Dan zou dat toch betekenen, dat eenmaal, duizenden jaren geleden, door heren van groot verstand en verlicht met een nauwkeurigheid, die onze bewondering verdient. Natuurlijk kan ook dit toeval zijn.

Maar dan is het ook toeval, dat de lengte van de zijde, in éllen uitgedrukt, nauwkeurig het sterrejaar weergeeft, en de lengte van het voorvertrek, in pyramidese elen uitgedrukt, en met 6,442 elen overeenkomt.

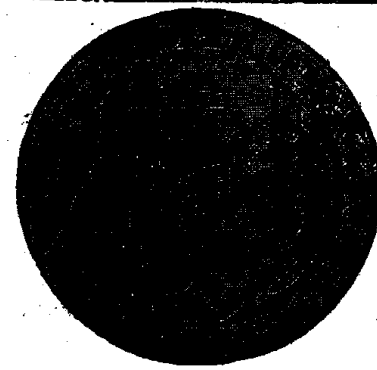

Het sinnebeeld voor ophewektheit!

De snaek vraegt of ick „ophewek“ wil kijcken, Terwijl hij mij verpewicht op sijn plaet. Dit valt mij licht, daer BOLS reets sedert eeuwen Als sinnebeeld voor ophewektheit staet.

BOLS

ELKEN DAG EEN GLAASJE

SPORT-RUBRIEK

Officiële Mededelingen

van

„De Curaçaoose Voetbalbond“.

WEDSTRIJD UITSLAGEN.

Feyenoord 1 — Hercules 1	3—1.
Asiento 2 — Hollandia 2	6—1.
S.U.B.T. 2 — Transvaal 2	7—1.
Atlético — Be Quick	Net doorgestaan.
Atlético — D.C.C.	0—1.
J. Holand (Jun.) — R.C.C. (Jun.)	6—0.

COMPETITIE-STAND

A-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor tegen	punten	gem.	
S.U.B.T.	5	5	0	0	12	0	2.—	
Jong. Holland	6	5	1	0	23	7	1.98	
Hollandia	6	4	1	1	15	7	1.50	
Asiento	6	4	1	1	15	9	1.28	
Scherpenheuvel	7	1	2	4	7	13	4	0.57
Hercules	7	1	2	4	5	14	4	0.57
Transvaal	6	0	3	3	6	12	3	0.50
Hollandia	6	0	0	6	2	26	0	0.—
Reserve A-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor tegen	punten	gem.	
Asiento 2	3	3	0	0	10	2	6	2.—
Jong. Holland 2	5	4	1	0	20	4	9	1.80
S.U.B.T. 2	6	3	3	0	14	6	9	1.50
Hercules 2	5	3	0	2	12	8	6	1.20
Scherpenheuvel 2	3	1	1	1	6	5	3	1.—
R.C.C. 2	5	1	1	3	8	8	3	0.60
Feyenoord 2	5	1	0	4	7	22	2	0.40
Transvaal 2	3	0	0	3	3	12	0	0.—
Hollandia 2	3	0	0	3	2	15	0	0.—
B-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor tegen	punten	gem.	
Atlético	2	2	0	0	6	0	4	2.—
Jong. Curaçao	4	3	1	0	7	2	7	1.75
D.C.C.	4	3	0	1	7	2	6	1.75
Arsenal	4	3	0	1	6	6	6	1.50
Sparta	3	1	1	1	3	4	3	1.—
Hilversum	6	1	2	3	3	7	4	0.66
Be Quick	5	0	1	4	0	8	1	0.20
Junior-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor tegen	punten	gem.	
Jong. Holland	1	1	0	0	6	0	2	2.—
Scherpenheuvel	1	1	0	0	1	0	2	2.—
S.U.B.T.	2	1	0	1	4	4	2	1.—
R.C.C.	2	1	0	1	4	8	2	1.—
Hercules	1	0	0	1	0	1	0	0.—

OPGELEGDE BOETEN.

De vereniging TRANSVAAL is een boete van f. 5.— en een straf opgelegd ingevolge ART. 4 lid 3 sub a.b.c. R.C.W., wegens het niet opkomen tegen R.C.C. 2 op 26 September 1938. Voorts met bepaling, dat de wedstrijd opnieuw vastgesteld zal worden.

De vereniging HOLLANDIA is een boete van f. 5.— en een straf opgelegd ingevolge ART. 4 lid 6 sub a.b.c. R.C.W., wegens het niet opkomen tegen S.U.B.T. 2 op 2 October 1938. Voorts met bepaling, dat de wedstrijd opnieuw vastgesteld zal worden.

De vereniging HILVERSUM is een boete van f. 5.— en een straf opgelegd ingevolge ART. 4 lid 6 sub a.b.c. R.C.W., wegens het niet opkomen tegen ATLANTICO op 2 October 1938. Voorts met bepaling, dat de wedstrijd opnieuw vastgesteld zal worden.

De spelers J. LEONORA (Jong-Holland), A. RIB (R.C.C.), B. ISENIA (Scherpenheuvel) en J. SIMON (Feyenoord) zijn door het Bondsbestuur voorlopig geschorst in afwachting van het onderzoek door de Straf-Commissie, (ART. 13 lid 1ste van het H.R.).

Door het Bondsbestuur is overgenomen een schorsing van 6 maanden, ingevolge ART. 13 lid 1 van het H.R., door de vereniging R.C.C. opgelegd aan haar lid E. VOS (ART. 17 H.R.).

De verenigingen ATLANTICO, D.C.C., FEYENOORD, en P.S.V. is een boete van f. 5.— opgelegd, wegens het niet vertegenwoordigd zijn op de ALG. VERG. van 30 September 1938 (ART. 21, lid 6 sub d H.R.).

HET BESTUUR

vermenigvuldigd, precies de lengte van het burgerlijk jaar, het kalenderjaar, t.w. 365,242 dagen. En toch zijn zelfs de Grieken en de Romeinen er nog niet in geslaagd dit getal nauwkeurig vast te stellen. Doch het wordt nog raadselachtiger.

Want de pyramidese duim, met 100 miljard vermenigvuldigd, tevert ons de afstand op, welke de aarde in een etmaal op haar baan aflegt en de hoogte van de Pyramide, met miljoenen vermenigvuldigd, tevert ons het getal 148.208.000, de afstand van de zon tot de aarde in kilometers, en wel benaderd op een wijze, waarvoor trots op zijn, ze ook be-

Er zijn nog meer feiten. Zij alle drijven ons er toe om — hoewel schoorvoetend en met tegenzin — aan te nemen dat hier in dit monument is neergelegd, verzameld en gesymboliseerd, wat een oud geslacht zich aan kennis en wetenschap omtrent hemel en aarde had verworven, op aan latere generaties daarvan kon te doen.

Hoe kwam dat geslacht aan een zo nauwkeurige en uitgebreide kennis, dat wij met onze moderne hulpmiddelen ze slechts verifiëren, doch niet corrigeren kunnen?

Dat is het mysterie, dat ligt uitgespreid over Egyptenland.